

Oslo kommune
Plan- og bygningssetaten
postmottak@pbe.oslo.kommune.no

20. desember 2023

PBE saksnummer: 201904656

Offentlig ettersyn – forslag til kommuneplanens arealdel

Viser til kunngjøring av planforslag for kommuneplanens arealdel (KPA) til offentlig høring datert 22.06.2023.

Oslo Idrettskrets er bekymret for kommunens behandling av idrettens interesser i planforslaget. Både Oslo kommune og idrettsbevegelsen har som målsetting at barn og unge skal kunne delta i idrettsaktivitet i nærheten av eget hjem. Idrett engasjerer store deler av befolkningen, og blant barn og unge er idrett den klart dominerende fritidsaktiviteten. Idrettsanlegg har også stor betydning som møteplasser i lokalsamfunnet. Vi mener derfor at idrettsanlegg må behandles som en viktig faktor for å oppnå mål om nabolagskvalitet, stedsidentitet og gode rammer for barn og unges oppvekst.

Dessverre er situasjonen for idretten i Oslo når det kommer til anlegg og arealer prekær. Idrettslag i sentrale deler av byen har ikke plass til å aktivisere alle som ønsker å være med. Anleggsbehovet er godt dokumentert i kommunens egen behovsplan for idrett. Vi registrerer derfor med skuffelse at forslaget til kommuneplanens arealdel ikke tilbyr noen løsninger som legger til rette for å bedre situasjonen inn i fremtiden. Samtidig frykter vi for konsekvensene av flere grep i planforslaget som påvirker idrettens eksisterende anlegg og områder.

Vår bekymring er oppsummert at:

1. Det finnes ingen målsettinger eller plan for idrettsanlegg, og det settes ikke av nytt areal til fremtidige anlegg.
2. Eksisterende idrettsanlegg som gis sitt rette formål «idrettsanlegg» i plankartet gis bestemmelser som hindrer videre utvikling.
3. Idrettsanlegg som blir liggende igjen i grønnstrukturen, og dette gjelder mange, mister sin status som idrettsanlegg og risikerer å bli omdisponert til andre formål.
4. Muligheten for å gjøre tiltak for idrett i marka og i dens randsone begrenses.

I sum oppfattes forslaget som en trussel mot idretten i Oslo. I stedet for å legge til rette for nye anlegg legges det sterke begrensinger på allerede eksisterende idrettsområder.

Hva er planen for plassering av fremtidens idrettsanlegg i Oslo?

Oslo kommunes behovsplan for idrett (forslag på høring til 11. februar 2024) dokumenterer stort behov for idrettsanlegg i Oslo. Planforslaget problematiserer også arealsituasjonen, viser til videre utvikling/utnyttelse av eksisterende idrettsparker, og sektorsamarbeid som aktuelle løsninger. Oslo Idrettskrets savner referanse til kommunens egen behovsplan for idrett som grunnlag for kommuneplanen. Slik vi leser disse planforslagene vil bestemmelsene i KPA stå i veien for planlagte tiltak i behovsplanen for idrett.

Hvilke kriterier er lagt til grunn for å skille mellom idrettsanlegg og grønnstruktur?

Det ligger fra planprogrammet og i planbeskrivelsen at man skulle gjøre en gjennomgang av idrettsanleggene med sikte på å «*gi dem arealformål som samsvarer med bruk og type anlegg*». Denne jobben har tilsynelatende blitt gjennomført, men slik vi ser det, bare delvis og med tilfeldige utslag.

For eksempel er Lambertseter stadion (friidrett) kategorisert som idrettsanlegg, men Sportsplassen (friidrett) på Bækkelaget er kategorisert som grønnstruktur. Etablerte gressbaner og grusbaner er gjennomgående kategorisert som grønnstruktur, mens de fleste kunstgressbanene har fått arealformål idrettsanlegg. En gjennomgang av tennisanleggene i byen gir også inntrykk av tilfeldig behandling.

Oslo Idrettskrets ønsker en forklaring på hvilken metodikk og hvilke kriterier som er lagt til grunn for dette arbeidet. Om det ikke finnes en god forklaring vil vi be om at arbeidet reverseres, evt. at arbeidet sluttføres på en måte som sikrer idrettsanleggene som idrettsanlegg, og at idrettsområdene gis bestemmelser slik at de kan videreutvikles for å møte byens fremtidige anleggsbehov.

Hva har endringen av arealformål for noen av anleggene å si for anleggene som blir liggende igjen i grønnstrukturen?

Grønnstrukturen har ikke idrett som formål, men likefullt er det flere titalls eksisterende idrettsanlegg som blir liggende igjen i grønnstrukturen i forslaget til nytt plankart. Noen eksempler er Vallefeltet, Lambertseter Idrettspark og Prinsdal. Illustrasjoner og forklaring er vedlagt. Hva betyr kommuneplanens bestemmelser for disse anleggene?

Vi merker oss at det i bestemmelsene for grønnstrukturen er gjort unntak for Haraløkka Idrettspark på Bøler:

«c. For idrettsparken ved Haraløkka tillates det tiltak for mindre utvidelse, oppgradering eller rehabilitering av eksisterende anlegg».

Hva er begrunnelsen for at akkurat Haraløkka unntas fra bestemmelsene?

Det er lett å tolke unntaksbestemmelsen for Haraløkka til at det ikke tillates tiltak for de øvrige. Det er i tilfelle svært alvorlig for idretten i Oslo.

Områder med formål idrettsanlegg (bebyggelse og anlegg) begrenses i forslaget

Oslo Idrettskrets mener det er svært uheldig at bestemmelsene for idrettsanlegg (kap. 32.4) ikke tillater byggetiltak. Bestemmelsen har utelatt bokstav a, og dermed begrenser hva som kan gjøres på arealet. Punkt a. omfatter «*oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg*».

Vi merker oss også at punkt "m" er tatt ut av bestemmelsene. Dette er negativt for de idrettslag som har eller ønsker anlegg på kommunal tomt og trenger formell feste/leiekontrakt. Uten slike avtaler blir man avskåret fra å søke spillemidler og momskompensasjon.

Vi ber om at bokstav a, og m, i pbl. §20 – 1 tas inn i bestemmelsene for idrettsanlegg i KPA.

Tilrettelegging for idrett i marka og i markas randsoner

Marka er et svært viktig «idrettsanlegg», og idrett er et av hovedformålene i Markaloven. Vi registrerer at forslaget til KPA i liten grad anerkjenner dette, og at Oslo kommune ønsker å begrense idrettens aktiviteter i marka.

Oslo Idrettskrets mener det er nødvendig å tilrettelegge for idrett med tiltak i marka og i markas randsoner, ettersom enkelte idretter og egenorganiserte fysiske aktiviteter har sitt naturlige tilholdssted her. Dette gjelder for ski- og sykkelanlegg, men også mange andre aktiviteter.

Vi mener det er fornuftig å gjøre plass til idrettsanlegg i randsonen til marka. God tilrettelegging i områder som er godt egnet vil spare andre områder for bruksbelastning som ikke er ønsket. Idrettspark fungerer som en buffer mellom bebyggelsen og skogen, og er viktige inngangsporter til marka. Idrettsparkene på Haraløkka (Bøler), Sogn, Bjørndal, Skullerud og Ellingsrud er noen eksempler på dette.

Med vennlig hilsen

Magne Brekke
Generalsekretær

Robert Gausen
Spesialrådgiver

Konkrete eksempler (Kilde: Idrettsavdelingen i Bymiljøetaten)

Bildene over viser Lambertseter idrettspark, hvor eksisterende kunstgressbane og friidrettsanlegg med gressbane har fått arealformål “bebyggelse og anlegg”, mens idrettsparken for øvrig har fått arealformål “grønnstruktur”. Endringen vil være til hinder for utvikling av eksempelvis den eksisterende grusbanen, som benyttes til idrettsaktivitet i dag og er en del av idrettsparken.

Bildene over viser Valle Hovin idrettspark, hvor eksisterende kunstgressbaner har fått arealformål “bebyggelse og anlegg” mens idrettsparken for øvrig har fått arealformål “grønnstruktur”. Endringen vil være til hinder for fremtidig utvikling av gressbanene som i dag benyttes til idrettsformål og er en del av idrettsparken.

Bildene over viser Prinsdal idrettspark, hvor eksisterende kunstgressbaner og tennisbaner har fått arealformål “bebyggelse og anlegg” mens idrettsparken for øvrig har fått arealformål “grønnstruktur”. Endringen vil være til hinder for fremtidig utvikling av grusbanen som i dag benyttes til idrettsformål og er en del av idrettsparken.